MEDEWERKERS HERDACHT.

PROFESSOR GROTHE.

Den 10^{en} Februari overleed te Delft, op 80jarigen leeftijd, de oud-Hoogleraar Peter Diedrich Grothe, Pruis van geboorte, doch in 1862 als Nederlander genaturaliseerd. Dat was een aanwinst voor ons land, zooals te Utrecht en te Delft voldoende is gebleken.

Zijne verdiensten als docent leven in de gedachte van menig oud-leerling, doch ook in ruimer kring is hij met eere bekend.

Meermalen zond hij bijdragen ook aan ons Tijdschrift, in den hem zoo geheel eigen trant van populariseering van technische zaken. Wij herinneren o. a. aan zijne degelijke stukjes over de Parijsche wereld-tentoonstelling van 1868, *Econ.* 1868, pag. 92, 214, 360, alsmede reeds zeer vroeg, toen die zaak nog in hare opkomst was, over de margarine- of kunstboterfabriekatie. *Econ.* 1880, pag. 171.

Grothe werd in 1806 geboren te Herscheid in Westphalen. In zijne jeugd heeft hij voor een groot deel zijne vorming aan zich zelf te danken gehad. Nadat hij later zijne wetenschappelijke opleiding aan eene technische school te Berlijn had genoten, begon hij zijn loopbaan als docent aan de Gewerbeschule te Hagen (Westphalen) en werd later directeur van die inrichting.

Hoeveel verdiensten hij zich daar omtrent het onderwijs heeft verworven en hoezeer hij bij zijne leerlingen in aanzien was, kan hieruit blijken, dat bij zijn 50jarig jubilé als docent (1883) eene deputatie uit zijne voormalige discipelen naar Delft kwam, om hem hare hulde te brengen.

In 1850 werd door de ijverige bemoeiingen van de Hoogleraren G. J. Mulder en R. van Rees, gesteund door eenige vermogende Utrechtsche ingezetenen, in de Bisschopstad een technische school op bescheiden schaal, uit eigen middelen ingericht. Grothe werd daarheen geroepen als directeur en nam het onderwijs in chemische technologie op zich. Daar is hij werkzaam geweest tot het jaar

1864, toen de Polytechnische School werd opgericht, en hij in de eerste plaats in aanmerking kwam, om eene Hoogleeraarsplaats aan die inrichting te vervullen. Aan de P. S. gaf Grothe onderwijs in de *mechanische* technologie en kweet zich op uitstekende wijze van deze moeilijke taak. Hij had een eigenaardig talent om de moeilijkste onderwerpen duidelijk en aantrekkelijk te maken en legde telkenmale eene verbazende belezenheid en eene uitgebreide kennis van zaken aan den dag.

Een zeer gewichtigen dienst heeft hij niet alleen aan zijne leerlingen maar ook aan het groote publiek bewezen door de uitgave van zijn *Handboek van mechanische technologie*. Zonder twijfel heeft hij daardoor niet weinig er toe bijgedragen om de beoefening van die wetenschap gemakkelijker te maken en in wijderen kring ingang te doen vinden.

Nog mag vermeld worden, dat Grothe een bijzonder talent had, om zaken, op zijn vak betrekking hebbende, aan leeken voor te dragen. Er is slechts één roep daarover bij de leden van de maatschappij *Diligentia* te 's Gravenhage, bij die van de Vereeniging Algemeene Kennis te Delft, bij de leden van het Delftsche Departement van de Maatschappij ter bevordering van Nijverheid.

Even zoo had Grothe te Utrecht steeds getracht zijne wetenschap populair te maken en hield hij menigmaal uitstekende voordrachten in de Vereeniging „Nuttige Kennis” en in de vergaderingen van „Nijverheid”, terwijl hij ook met de HH. Mr. W. R. Boer, J. P. de Bordes, Dr. J. W. Gunning, Mr. O. van Rees, gedurende eenigen tijd aldaar redacteur was van het Tijdschrift „Het Pantheon”.

Hij had algemeene, meer dan oppervlakkige kennis op velerlei gebied, maar eene grondige op dat van de technische wetenschappen en van vele bedrijven.

Een sprekend voorbeeld van zijne gave om moeilijke onderwerpen zelfs voor minder ontwikkelden duidelijk uit te leggen, wordt ons aldus medegedeeld door een onzer medewerkers: Met den heer Suermondt bestuurder zijnde van „Nuttige Kennis” te Utrecht, moesten wij eens vergadering houden, zonder dat er iemand was om dien avond te spreken. De leden dezer vereeniging behooren tot alle standen der maatschappij, van geleerden tot ambachtslieden, en een spreker moet daarop acht geven bij het behandelen van het onderwerp. Toen Grothe de vergadering binnen trad, verzochten wij hem dien avond te spreken. Hij antwoordde dat hij geen onderwerp had, en toen wij bij hem bleven aan-

dringen, zeide hij: „geef mij dan een onderwerp.” De heer Suermondt zeide: „vertel eens wat over sterrekunde.” Hierop ging Grothe voor de leden staan en onderhield ze over dat onderwerp zóo duidelijk en op zulk eene wijze, dat de minst ontwikkelden en ook zij die van de sterrenkunde kennis bezaten, een aangenamen en leerrijken avond hebben doorgebracht.

Grothe heeft een schoonen ouderdom mogen bereiken, na echter zijne vrouw reeds op betrekkelijk jongen leeftijd te hebben verloren. Na opgewekte viering van zijn 50-jarig jubilé als docent, mocht hij als emeritus een welverdiende rust genieten, doch hij schreef niet meer. Wel bleef het hoofd even goed, doch schrijfkrimp of rhumatiek waren oorzaak dat hij niet dan met de grootste inspanning de regels op het papier kon brengen.

Hij heeft de gedachtenis nagelaten van een kundig, zeer werkzaam en voortvarend man, die door de oprechtheid, levendigheid en hartelijkheid van zijnen omgang, waaruit altijd wat te leeren viel, zich een ruimen kring van vrienden had verworven.